

Što piše u točki 13 Pregovaračkog

Finski diplomat i dalje zaobilazi pridati posebnu važnost ulozi Međunarodnog suda u rješavanju graničnog spora između Hrvatske i Slovenije, sukladno točki 13

■ **Zrinko Horvat**

U četvrtak 12. ožujka, Hina je prenijela izjavu uglednog stručnjaka za međunarodno pravo, dr. Davora Vidasa, u povodu govora povjerenika za proširenje EU-a Ollija Rehna pred Europskim parlamentom dan ranije, 11. ožujka. Povjerenik Rehn je u tom govoru naveo da su Hrvatska i Slovenija, usvajanjem Pregovaračkog okvira kao temelja hrvatskog pristupnog procesa, obje prihvatile da će "rješavati svaki granični prijedor sukladno načelu mirnog rješavanja sporova u skladu s Poveljom UN-a", te je to pred Europskim parlamentom protumačio kao zahtjev za izborom bilo koje metode rješavanja sporova prema Povelji. Vidas je nato upozorio da je Rehn u govoru pred Europskim parlamentom citirao samo prvi dio rečenice iz točke 13 Pregovaračkog okvira za

Rehn je dosljedan i zaboravan kada je u pitanju Međunarodni sud u Haagu i postignuti dogovor na Bledu, 26. kolovoza 2007.

Hrvatsku, a prešutio da u nastavku iste rečenice stoji i klauzula da će granični sporovi uključivati rješavanje "ako je nužno, obveznom nadležnošću Međunarodnog suda pravde". Stajališta dr. Vidasa zatim su cjelovitije iznesena u njegovu komentaru objavljenom 14. ožujka na internetu.

Prošlu je subotu (21. ožujka), međutim, Olli Rehn objavio autorski komentar u *Jutarnjem listu*, pod naslovom "Olli Rehn: Ako je potrebno, problem granica riješite u Haagu", a u kojem ističe da Pregovarački okvir EU-a predstavlja pravnu osnovu za rješavanje graničnog pitanja, te sada dodaje da taj okvir za Hrvatsku, osim opće klauzule po kojoj granične sporove treba rješavati mirnim putem u skladu s Poveljom UN-a, doista sadrži i izričitu specifikaciju po kojoj to rješavanje uk-

Hrvatska postala europski problem

Govor povjerenika EU za proširenje Ollija Rehna pred Europskim parlamentom u plenarnoj sjednici, 11. ožujka 2009.

(prijevod dijela govora koji se odnosi na hrvatsko-slovensko granično pitanje)

Predsjedniče, časni članovi, današnja rasprava pruža nam mogućnost da razmotrimo pristupni postupak triju zemalja kandidatkinja, Hrvatske, Turske i bivše jugoslavenske republike Makedonije.

Započinjući s Hrvatskom, nacrt rezolucije g. Swobode odnosi se na glavne izazove s kojima se Hrvatska danas susreće.

S općeg stajališta, pristupni pregovori s Hrvatskom se uglavnom dobro odvijaju. Iz tog je razloga Komisija u studenom 2008. predložila indikativni hodogram ("roadmap") za postizanje završnog stupnja pristupnih pregovora do kraja 2009. godine, pod pretpostavkom hrvatskog ispunjavanja uvjeta.

Nažalost, pristupni pregovori s Hrvatskom su sada u zastoju zbog graničnog pitanja.

Premda je riječ o bilateralnom pitanju, ono je postalo europski problem. Stoga je Komisija poduzela inicijativu kojom je ponudila europsku pomoć ("facilitation") kako bi se riješilo granično pitanje i omogućio nastavak pristupnih pregovora za Hrvatsku, pretpostavljajući da bi obje strane smatrale takvu pomoć korisnom.

To je bila poruka koju sam donio u Ljubljani i Zagreb u siječnju. Nakon toga sam raspravljao o uvjetima takve pomoći s oba ministra vanjskih poslova, zadnji put na trilateralnom sastanku održanom jučer navečer.

Pozdravljam načelno prihvaćanje, od strane dviju zemalja, takve europske pomoći, koju bi pružila viša stručna skupina pod predsjedanjem predsjednika Marttija Ahtisaarija. U našim jučerašnjim razgovorima proučili smo mogućnosti sporazumijevanja o pojedinim uvjetima te pomoći. Složili smo se da razgovore nastavimo u skoroj budućnosti. Riječ je o poslu koji i dalje traje.

Dozvolite mi da istaknem kako se u svojim nastojanjima Komisija oslanja na Pregovarački okvir, koji je temelj pristupnog postupka Hrvatske Uniji, a dogovoren je između Hrvatske i svih zemalja članica EU-a, uključujući Sloveniju.

Usvojivši Pregovarački okvir, Hrvatska i Slovenija su prihvatile rješavanje graničnih sporova sukladno načelu mirnog rješavanja sporova u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda.

Povelja UN-a navodi: "stranke svakog spora imaju tražiti rješavanje pomoću pregovora, ankete, posredovanja, mirenja, arbitraže, sudskog rješavanja, obraćanja regionalnim ustanovama ili sporazumima, ili pomoću drugih mirnih sredstava prema vlastitom izboru".

Iz toga proizlaze dva jednako važna zaključka: Prvo, stranke mogu izabrati bilo koji od tih načina, a inicijativa Komisije je bez sumnje među njima. Drugo, koji god od tih načina prema Povelji UN-a se složile izabrati, dvije se strane trebaju o tome međusobno dogovoriti. Iskreno bih volio da do toga dođe, i to po mogućnosti što prije.

Komisiji je dakako cilj omogućiti rješavanje graničnog pitanja, a usporedo s tim deblokirati hrvatske pregovore za pristupanje EU, kako bi time Hrvatska mogla ispuniti svoj vremenski cilj zaključenja tehničkih pregovora do kraja ove, 2009. godine.

Olli Rehn
EU Commissioner

Accession
and the for
Macedonia
challenging

EP Plenary session
Strasbourg, 11 March 2009